

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 2.2.2022
Sayı : 3171

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 08/02/2022 13:57
Sayı: E-120.10-
0962123

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Zeytin ağacı, tarih öncesi çağlardan bu yana doğada bulunmaktadır. Tarih boyunca barışın sembolü olarak kabul edilmiş, kutsal sayılmış ve birçok efsaneye konu olmuştur. Anadolu'da yaşayan eski medeniyetler zeytin ve zeytinyağını dini kutsamalarda, nazardan korunmada, birçok hastalığın tedavisinde, yapay aydınlatmada vb. kullanmıştır. Tüm dinlerde zeytin, bereket, barış, akıl, uzun ömür ve olgunluk gibi aynı simgesel anlamları taşımaktadır. Aynı zamanda Kuran-ı Kerim'in birçok ayetinde de zeytin geçmektedir. Özetle sayılan önemi gereği de ülkemizde son zamanlarda artan zeytin ağacı katliamları kabul edilemez bir noktadadır.

Ülkemizde zeytincilik Cumhuriyet'in ilanından sonra önemli tarım faaliyetlerinden biri olmuştur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 1929 yılında Yalova bölgesinde yaptığı bir gezide zeytinciliğe gereken önemin verilmesine yönelik direktiflerde bulunduğu bilinmektedir. Bunun ardından zeytincilik seferberliği başlatılmış ve zeytincilik konusunda araştırmalar yapmak üzere, 1937 yılında Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü kurulmuştur. 1961-62 yıllarında Türkiye ilk zeytinyağı ihracatını yapmıştır. 1970'li yıllarda verimin düşük ve maliyetin yüksek oluşu karlılığı olumsuz etkilemiş, tamamen doğal olan zeytinyağının insan sağlığı yönünden ne kadar değerli olduğu anlatılarak teşvik edileceği yerde, şarkılar bestelenip rafinasyon ile elde edilen diğer bitkisel yağların üretim ve tüketimi teşvik edilmiştir. Daha sonraki yıllarda Zeytinciliği Koruma Kanunu'na rağmen zeytinlikler sökülerek, kıyı turizmi uğruna feda edilmiş başka tarımsal faaliyet alanları zeytinciliğin yerini almıştır. Aynı yıllarda geleneksel zeytin yetiştiriciliğinin ekonomik olmadığının farkına varan İtalya ve İspanya modern zeytinciliğe yönelmiştir. Ülkemiz 192 milyon 283 bin adet zeytin ağacı varlığıyla dünyada 2'nci sırada yer almasına rağmen sofralık zeytin üretiminde yıllara göre 2'nci ve 3'üncü sıralarda, zeytinyağı üretiminde yıllara göre 3'üncü ve 5'inci sıralarda yer almaktadır. Bu verilerden anlaşılabileceği üzere, Türkiye ağaç başına verimlilikte rakip üretici ülkelerin gerisinde kalmaktadır.

Küresel iklim değişikliği bilinen bir gerçektir. İklimde yaşanan ani değişimler, doğal olarak ülkemizdeki zeytin yetiştiriciliğini de etkilemektedir. Zeytin kurak koşullara dayanıklı bir tür olmasına karşın küresel iklim değişimi sürecinde iklimde yaşanan dalgalanmaların etkisiyle yağış ve sıcaklık miktarındaki değişkenlikten en fazla etkilenecek tarım ürünleri arasında yer almaktadır. Zeytin kurak koşullara dayanıklı bir tür olarak bilinmektedir; ancak yıllık belirli miktarlarda suya ihtiyaç duyduğu göz önüne alınmalıdır. Özellikle büyüme dönemlerinde aşırı kuraklık stresi, zeytin ağaçlarının ürünü ve gelişmesi üzerinde olumsuz etkilere neden olmaktadır. Zeytin ağaçlarının su ihtiyaçları karşılandığında; çiçeklenmesi ve meyve tutum oranı artar, haziran ayında dökümü azalır ve yazın meyvesinin iri olması, çekirdeğinin sertleşmesi sağlanır. Yeteri kadar su almayan alanlarda her yıl 100-200 kg. civarında ürün kaybı ortaya çıkmakta ve yetiştiricilik genellikle yağışa bağlı olmaktadır. Bu nedenlerle zeytin üretiminde verimliliği artırmak için yağışlardan daha fazla yararlanmak ve damla sulamayı yaygınlaştıracak önlemler almak gereklidir. Dünya'da 192 milyon 283 bin ağaç varlığıyla ikinci sıra yer alan ülkemizin zeytinyağı üretimi ve sofralık zeytin üretiminde daha arka sıralarda yer alması durumunun değiştirilmesi gerekmektedir. Bu yönde önlemlerin alınması, zeytincilikte su kaybına neden olmadan yapılacak sulamaların ve ürün bakımının önemi büyüktür.

İklim değişikliği verilerinin üretici ile paylaşılması ve bu veriler doğrultusunda ağaç dikimi gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Küresel iklim değişiminin zeytin rekoltesini düşürdüğü bir gerçektir. İklim değişikliğinin zeytin üzerinde yarattığı sorunların ve çözüm önerilerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98., TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ve teklif ederiz.

[Signature]
Ali Özkan
Kahramanmaraş

Mahir POLAT
İzmir Milletvekili

[Signature]

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Özge ÇELİK	Gazikale Mu.	
Gökçe TAŞCIAR	Ankara Mu.	
Aziz AYDINLIK	Şanlıurfa	
Seyit Torun	Ordu Mu	
Süzer Sahin	Hatay Mu.	
Ömer Fethi Öner	Uşak Mu.	
Yılmaz Korkun	Gazikale Mu	
Ali Fozil KASAP	Kütahya	
Özkan TOPAL	HATAY	
Veri AĞBABA	Malatya	
Servet İNSAL	Ankara Mu	
Gülizar Bizer Karaca	Denizli Mu	
Özge PULCU	Pamuk Mu.	
Alper ANTMEN	Mersin Mu.	
Orhan ÇENER	Adana Mu.	
Polat Sarıoğlu	Tunceli Mu.	
Utku Gökçözer	Eskişehir Mu	
Çender YÜCEER	Tekirdağ Mu	
Orhan Sarıbal	Bursa Mu.	
Hüseyin Yıldız	Aydın	

